Դիցուք մենք ճանաչում էինք Կ. Պօլսի մի ընկերութեան փաստաբանութեան անդամներին, որոց տեսնում էինք, որ այդ փաստաբանութեան մէջ ամփոփված են գրեթէ այն բոլոր պայմանները որ ունի Կ. Պօլիսը. նրա մէջ միացած է Կ. Պօլսի հայոց ամբողջ ինտելիգենցիան, համոզված էինք որ այդ փոքրիկ շրջանից դուրս գրեթէ ոչ մի հասարակական գործող, յայտնի անձն չը կայ։ Բացի սորանից այդ ընկերութիւնը փայլում է պատրիարքի հովանաւորութիւնը, իր վրա սուր պետութիւնների գեսպանների ուշադրութիւն է դարձրել։ Մենք յարգում էինք այդ ընկերութիւնը և հաւատ էինք ընծայում նրան. Յանկարծ հիմնվում է մի երկրորդ, երրորդ, չորրորդ, հինգերորդ ընկերութիւն... Սրանց փաստաբանութեան անդամները ովքեր են, թերահաւատութեամբ հարցնում էինք մենք, արդեօք նոյնպէս հաւատարմութեան արժանի մարդիկ են, միթէ նրանք էլ փայլում են պատրիարքի հովանաւորութիւնը... Միթէ այդքան տարբեր բնաւ, թէպէտ, անդամ և անտարբեր ծնված Կ. Պօլսում միանգամից յայտնվեցան այդքան շատ հասարակական գործողներ...

Աչ ավանից մի քանի թերահաւատներ սկսում են նոյնիսկ այդ բազմութիւն ընկերութիւնների վրա, ծիծաղէս անձինքից յետոյ բաւական անդէպ սաւնիքների վրա։ Այնտեղ մի քանիսների մէջ ծնվում է գաղափար յանդգնար կասկած թէ այդ ընկերութիւնների մեծ մասը ոչինչ ազգային նշանակութիւն չունեն, թէ նրանք միայն գրամակառ [illegible] են, անկի ոչինչ ֆակ նրանց փաստաբանութիւնները բաղկացած են միմիայն [illegible]...

Իսկ երբ այդ տեսակ կասկած մտնէ է ամբոխի մէջ, դժուար է նրան համոզել թէ այդ այդպէս չէ։

Վերջացնում էինք այս անգամ մեր խօսքը ասելով թէ մենք չենք հաւատում որ այդքան բազմութիւն ընկերութիւններ կարող են ազգին օգտաւէտ գործունէութիւն ունենալ [illegible] հայերի մէջ և մի քանի խորհուրդ էր տալիս նրանց ամենքին։ Առաջնեան նրանց բոլորի նպատակը մի է,—թող բոլորն էլ միանան մի ընկերութեան մէջ, որով այդ ընկերութիւնը աւելի մեծ ույժ կը ստանայ, նրա գործունէութիւնը աւելի կենդանացած կը լինէր, նա աւելի մեծ հաւատարմութիւն կը փայլէր ազգի կողմից և աւելի էլ առատ նուէրներ կը ստանար։

Մենք միշտ կը շարունակենք համակրել «Արարատեան» ընկերութեան, կը շարունակենք հաւաքել փողեր և համոզել հայ հասարակութեան փողեր նուիրել, բայց կրկնում ենք որ այդ տեսակ ընկերութեան առաջադրած գրդութեան անհրաժեշտ պայմանը տեսնում ենք ուրիշ, նրան միանման ընկերութիւնների հետ միանալու մէջ, և այդ միանալը ոչ թէ միայն «Արարատեան» ընկերութեանց յետոյ հիմնված ընկերութիւնների հետ պէտք է կատարվի, բայց և նրանից առաջ հիմնված «Դպրոցասիրաց» ընկերութեան հետ, որ ինչն իր կողմից միացած է արդէն «Արևելեան» հետ։

Իսկ մեզ համար մի և նոյն է թէ միացած ընկերութիւններից կազմված նոր ընկերութիւնը ինչ անուն կը կրէ «Արարատեան», «Դպրոցասիրաց», «Մասեան» թէ «Հայկական»։ Մենք այսու ամենայնիւ միշտ կը համակրենք և կօգնենք այդ տեսակ ընկերութեան։

Միւս անգամ մենք կը նայենք գործի վրա և մի ուրիշ տեսակէտից։

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

Գ. Միխայել Տէր-Միքայէլեանից ստացել ենք Ա-[illegible] մէջ հաւաքած 116 ր. 50 կ. փողը «Արարատեան», «Դպրոցասիրաց—Արևելեան» և [illegible] ընկերութիւնների։ Այդ [illegible] 77 ր. 67 կ. [illegible] 38 ր. 83 կ. [illegible]

—

[illegible] 60—70 կ. [illegible] 1 ր.—50 կ. [illegible]

—

[illegible] 20-ին [illegible]

—

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԻԱ

[illegible]

* * *

ՆԱՄԱԿ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻՑ

Թէհրան, 15 օգոստոսի

[illegible]

* *

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

[illegible], 16/29 [illegible] 9 [illegible], 1 [illegible]

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 17 [illegible] 5% [illegible] 95 ր., [illegible] 93 ր. 87 կ., [illegible] 93 ր. 62½ կ., [illegible] 93 ր. 50 կ., [illegible] 5% [illegible] 232 ր., [illegible] 227 ր. 50 կ., [illegible] 91 ր. 62 կ., [illegible] 91 ր. 63 կ., [illegible] 7 ր. 87 կ.: [illegible] 25,03 [illegible]

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible] «Wiener Tagblatt» [illegible]

***

[illegible]

***

[illegible]

Խմբագիր—Հրատարակիչ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ